Repertoriumnummer **2026/**
Datum van uitspraak **4 september 2026**
Rolnummer **2026/XX/C**

☐ Aan te bieden aan de ontvanger

NEDERLANDSTALIGE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG BRUSSEL

BKG – EB
B

Beschikking - tegenspraak

Pro Deo
DO2600548
2 jaar
14/07/2026

Veroordeling bijdrage niet geïnd
26€

Aangeboden op
Niet te registreren

10e kamer - Kortgeding
Voorlopige maatregelen
Art. 584 Ger.W.

DE ZAAK VAN

Mevrouw **XXX**, geboren op XXX, van Palestijnse origine, verblijvend te Gaza,
Toegelaten tot het voordeel van de kosteloze rechtspleging ingevolge beschikking van het Bureau voor rechtsbijstand van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel dd. xxx)

eiseres,
die keuze van woonplaats doen bij haar raadsman mr. Staes,
vertegenwoordigd door mr. Nele Kelchtermans loco mr. Pieter Staes, advocaat met kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 122, bus 14 (p.staes@desdalex.be).

TEGEN

De **BELGISCHE STAAT**, vertegenwoordigd door de minister voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Grootstedelijk beleid, met kantoor te 1000 Brussel, Lambermontstraat 2, en door de minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken, met kantoor te 1000 Brussel, Karmelietenstraat 15, ondernemingsnummer 0308.358.149,

verweerder,
vertegenwoordigd door mr. Sigrid Van Rompaey, advocaat met kantoor te 2020 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 232 (sigrid.vanrompaey@matray.be).

* * *

I. PROCEDURE

De rechtbank heeft onder meer kennis genomen van:
- de dagvaarding, betekend aan verweerder op XXX,
- de conclusie voor verweerder, elektronisch neergelegd op XXX,
- de stukken van de partijen.

De raadslieden van de partijen zijn gehoord tijdens de openbare terechtzitting van 2 september 2026. Vervolgens zijn de debatten gesloten en is de zaak in beraad genomen.

II. FEITEN

Mevrouw XXX (hierna: eiseres) zet uiteen dat zij van Palestijnse origine is en in Gaza verblijft.

Op 3 juni 2026 verkrijgt zij de toelating voor het volgen van een opleiding aan de Katholieke Universiteit Leuven (KUL), met name een 'master of communication sciences: digital media and society', en dit voor het academiejaar 2026-2027.

Op 18 juni 2026 krijgt zij een studiebeurs van de KUL die hiervoor een samenwerking is aangegaan met 'the Daughters for Life Foundation: Europe (DFLE)'.

De raadsman van eiseres richt op 10 juli 2026 een e-mail aan het Belgische consulaat-generaal in Jeruzalem met het verzoek tot het indienen van een aanvraag voor een studentenvisum op afstand.

Het consulaat-generaal antwoordt als volgt op 12 juli 2026:

> *"Het is momenteel niet mogelijk om haar studentenvisum op afstand in te dienen.*
> *Indien zij een uitspraak van de rechtbank heeft op haar naam, gelieve ons dit door te sturen."*

Nadat haar rechtsbijstand is verleend, gaat eiseres op 19 augustus 2026 over tot dagvaarding van verweerder in kort geding.

III. VORDERING

Eiseres vordert het volgende in de dagvaarding:
"De zaak ontvankelijk en gegrond te verklaren en dienvolgens;

- *Gedaagde te veroordelen om binnen 24 uur na het indienen van een verzoek tot afgifte van een studentenvisum op afstand met het oog op evacuatie uit Gaza, Palestina, dit te registreren en verder met de nodige diligentia te behandelen; en dit onder verbeurte van een dwangsom van €5000,- per dag dat verzoekers' aanvraag tot afgifte van een studentenvisum op afstand niet wordt geregistreerd;*
- *Gedaagde tevens te veroordelen tot het betalen van de nog nader te bepalen kosten van de procedure met inbegrip van de nog te begroten rechtsplegingsvergoeding;*
- *Verzoekende partij vrij te stellen van enige kosten in kader van deze procedure aangezien zij voor deze procedure een pro deo advocaat aangesteld kreeg (stuk 18).*

BIJ BESCHIKKING UITVOERBAAR BIJ VOORRAAD, NIETTEGENSTAANDE ALLE VERHAAL EN ZONDER BORGSTELLING NOCH KANTONNEMENT."

Verweerder vraagt het volgende in zijn conclusie:

"Zich onbevoegd verklaren om uitspraak te doen over de vordering of minstens de vordering niet ontvankelijk of ongegrond te verklaren (bij gebrek aan schijn van recht).
De eisende partij te verwijzen in de kosten van de procedure, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding van 1.800 €."

IV. BEOORDELING

Rechtsmacht

Verweerder betwist de rechtsmacht van deze rechtbank omdat er volgens hem geen subjectief recht voorligt, 'het doel van de eisende partij' (de vordering) in strijd is met het beginsel van de scheiding der machten en tot slot omdat de Raad van State bevoegd is.

Eiseres vraagt in wezen een bevel op te leggen aan verweerder tot het registreren en behandelen van een op afstand (nog) in te dienen verzoek tot afgifte van een studentenvisum.

In tegenstelling tot wat verweerder stelt, beoogt eiseres met haar vordering in rechte een maatregel te bekomen die haar moet beschermen tegen een volgens haar onwettig overheidsoptreden en schade te voorkomen die zij daardoor zou lijden, schade waarvoor zij de Belgische Staat aansprakelijk acht (zie artikel 1382-1383 van het Oud Burgerlijk Wetboek, thans artikel 6.5 en 6.6 van het Burgerlijk Wetboek). In dat verband voert eiseres onder meer aan dat zij op basis van de Vreemdelingenwet en de Richtlijn 2016/801 een subjectief recht heeft om een visumaanvraag op afstand te doen.

Een dergelijke vordering - ter voorkoming van persoonlijke schade - betreft een vordering inzake de burgerlijke rechten van een persoon (subjectief recht) en valt binnen de rechtsmacht van de gewone rechtbanken en hoven.

Het feit dat het subjectief recht waarop eiseres zich beroept betwist wordt, raakt de beoordeling van de grond van de zaak.

Met haar vordering pleegt eiseres geen inbreuk op de scheiding der machten, zoals ten onrechte opgeworpen door verweerder. Noch artikel 60, §1 van de Vreemdelingenwet, noch artikel 101, §1 van het Koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen vereisen immers op zich voor het indienen van een aanvraag tot het bekomen van een studentenvisum de persoonlijke verschijning. Dit is een invulling die de uitvoerende macht hieraan geeft (onder meer met verwijzing naar de bijlage 33ter bij het Koninklijk besluit van 8 oktober 1981).

De weigering van verweerder om de visumaanvraag van eiseres te registreren is een beslissing die onderworpen is aan de hogere rechtsregels en de beginselen van behoorlijk bestuur. Hierop kan toezicht gehouden worden door de hoven en rechtbanken, zonder dat dit op zich impliceert dat een afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheden van de uitvoerende macht. De vordering doet immers niet op algemene wijze uitspraak over de wijze waarop de uitvoerende macht moet optreden en impliceert evenmin het toekennen van een studentenvisum, doch enkel de wijze waarop in huidige specifieke situatie een aanvraag kan worden gedaan.

Het blijkt tot slot niet, in tegenstelling tot wat verweerder lijkt te impliceren, dat de vordering van eiseres een verkapt schorsings- of vernietigingsberoep van een administratieve beslissing zou inhouden waarvoor de Raad van State in beginsel bevoegd is. Zelfs indien er ingevolge het niet (willen) registreren van een visumaanvraag op afstand sprake zou zijn van een impliciete afwijzende beslissing waarvoor in beginsel de Raad van State bevoegd is, sluit dit – *rekening houdend met het voorwerp van de vordering van eiseres* - de bevoegdheid van de voorzitter op grond van artikel 584 van het Gerechtelijk Wetboek niet uit.

De exceptie van rechtsmacht wordt verworpen.

Bevoegdheid

In de dagvaarding wordt de spoedeisendheid aangevoerd. Er worden geen ambtshalve middelen ontwaard met betrekking tot de bevoegdheid.

Ontvankelijkheid

De ontvankelijkheid van de vordering staat niet ter betwisting. De rechtbank ontwaart geen ambtshalve op te werpen gronden met betrekking tot de ontvankelijkheid van de vordering.

Ten gronde

Algemeen

In geval van spoedeisendheid kan de kortgedingrechter maatregelen tot bewaring van recht bevelen indien er een schijn van recht is die het nemen van de beslissing verantwoordt (zie artikel 584 van het Gerechtelijk Wetboek). Hij mag hierbij geen declaratoir van rechten doen en evenmin de rechtspositie van de partijen definitief regelen. Hij beoordeelt onaantastbaar, binnen de grenzen van de redelijkheid, of de schijn voldoende is om zijn beslissing te verantwoorden (vgl. Cass. AR C.20.0004.N, 7 december 2020).

Opdat een maatregel in kort geding kan worden bevolen, moet aan deze voorwaarden (*spoedeisendheid, bij voorraad, schijn van recht*) in principe cumulatief voldaan zijn.

Spoedeisendheid

Uit de voorgelegde gegevens blijkt dat er sinds 2023 een oorlog gaande is in het gebied waar eiseres verblijft (Gazastrook) en dat zij zich door deze oorlog in gevaarlijke en schrijnende omstandigheden bevindt. Voorts blijkt dat eiseres is toegelaten aan de KUL voor het academiejaar 2026-2027 en hiertoe een studiebeurs heeft ontvangen. In het licht van deze omstandigheden is een onmiddellijke beslissing over de vordering van eiseres wenselijk om schade van een bepaalde omvang of ernstige ongemakken te voorkomen. Het geschil kan niet met de gewone procedure binnen de gewenste tijdspanne opgelost worden.

Bij voorraad

Zoals gezegd, vraagt eiseres in wezen een bevel op te leggen aan verweerder tot het registreren en behandelen van een op afstand (nog) in te dienen verzoek tot afgifte van een studentenvisum. Een dergelijke vordering overstijgt het voorlopig karakter van een kortgedingprocedure niet. Er wordt slechts gevraagd een beslissing te nemen over de wijze van indienen van een verzoek voor een studentenvisum, en de registratie van een dergelijk verzoek, en niet dat een beslissing wordt genomen over hoe verweerder een dergelijk verzoek moet afhandelen, en al zeker niet om verweerder te bevelen een visum af te leveren aan eiseres.

Schijn van recht

Artikel 60, §1 van de Vreemdelingenwet stelt:
"De onderdaan van een derde land die op het grondgebied van het Rijk wenst te verblijven in de hoedanigheid van student, dient zijn aanvraag in bij de diplomatieke of consulaire post die bevoegd is voor zijn verblijfplaats in het buitenland."

Nergens vereist deze bepaling *prima facie* een persoonlijke verschijning voor de visumaanvraag.

Artikel 101 van het Koninklijk besluit van 8 oktober 1981 heeft het over de overhandiging van een ontvangstbewijs voor de visumaanvraag, en dit in navolging van artikel 61/1 van de Vreemdelingenwet dat bepaalt dat, indien alle documenten voorzien in artikel 60, § 3 van diezelfde wet zijn voorgelegd, de onderdaan van een derde land in het bezit wordt gesteld van een ontvangstbewijs van de aanvraag, waarvan het model door de Koning wordt bepaald.

Het model voor het ontvangstbewijs is opgenomen in bijlage 33ter bij het Koninklijk besluit van 8 oktober 1981.

De enige expliciet link dat de aanvraag persoonlijk op de consulaire post zou moeten worden gedaan, is – *zij het met enige goede wil* - de formulering van bijlage 33ter.

Een eerste vaststelling hierbij is, steeds *prima facie*, dat het gaat over een model van ontvangstbewijs en dit dus geen dwingende richtlijnen lijkt te (kunnen) omvatten voor de wijze van het indienen van een visumaanvraag. Het lijkt te moeten worden aangenomen dat de bijlage 33ter op zich geen wettelijke of reglementaire bepaling is en zij op dit punt, althans in de interpretatie ervan door verweerder, een voorwaarde bevat die niet is opgenomen in artikel 60 of artikel 61/1 van de Vreemdelingenwet. Voorts blijkt dat de bijlage 33ter het heeft over een datum van aanmelding op de diplomatieke post, doch niet verduidelijkt of deze 'aanmelding' via een persoonlijke verschijning moet gebeuren.

Het feit dat door verweerder nog bijkomende controles moeten worden gedaan, impliceert evenmin dat een persoonlijke aanvraag op de diplomatieke post noodzakelijk is. Deze controles kunnen eventueel nadien, op uitnodiging, nog steeds gebeuren.

Hoewel de Richtlijn 2016/801 geen subjectief recht bevat om een visumaanvraag op afstand te doen, dient zoals terecht door eiseres opgemerkt de Belgische Wetgeving aangepast te zijn zodat effectief kan genoten worden van de rechten opgenomen in de richtlijn. Ook artikel 60 van de Vreemdelingenwet geeft op zich geen subjectief recht om een visumaanvraag op afstand te doen, maar sluit dit ook niet uit.

Daarentegen moet worden aangenomen dat de algemene blokkering in Gaza ondertussen een algemeen gekend en onderkend probleem is. *Prima facie* kan eiseres dan ook verwijzen naar de artikelen 6.5 en 6.6 van het Burgerlijk Wetboek, minstens de beginselen van behoorlijk bestuur en het feit dat verweerder het nodige dient te doen in het kader van de uitvoering ter goeder trouw van de Richtlijn 2016/801. In deze omstandigheden kan een redelijke soepelheid verwacht worden bij het ontvangen van visumaanvragen van personen die zijn toegelaten tot een Belgische universiteit (met studiebeurs), gezien de hoogst uitzonderlijke en schrijnende situatie in Gaza.

Dit geldt te meer daar de ter discussie staande maatregel slechts een beperkte draagwijdte heeft, met name enkel het vanop afstand indienen van de aanvraag van een studentenvisum, zonder dat dit enige afbreuk doet aan de verdere rechten van verweerder in het kader van het verdere onderzoek/de verdere beoordeling van het dossier. Dit staat in schril contrast met de aanzienlijke nadelen die eiseres onmiddellijk lijdt door de beslissing haar dossier niet in ontvangst te nemen.

Ook bij de afweging van de respectieve belangen van partijen, dient voorrang gegeven te worden aan de vordering van eiseres. De nadelen van eiseres zijn disproportioneel omvangrijker dan de beperkte bijkomende plicht die op verweerder wordt gelegd.

De vordering is bijgevolg gegrond in de mate dat eiseres vordert haar de toelating te geven een verzoek tot afgifte van een studentenvisum op afstand te doen. Over de wijze waarop dit dossier verder dient beoordeeld te worden, kan geen uitspraak worden gedaan.

Een periode van twee werkdagen voor het registreren van deze aanvraag is redelijk.

Er zijn geen redenen om hier en nu aan te nemen dat verweerder zich niet ter goeder trouw zal houden aan de uitvoering van huidige beschikking, zodat er geen reden is om thans een dwangsom te voorzien.

V. KOSTEN

Verweerder moet worden beschouwd als de partij die in het ongelijk is gesteld. Hij wordt veroordeeld tot de kosten van het geding, zoals hierna bepaald, en tot het rolrecht – *waarvan de Belgische staat evenwel is vrijgesteld*.

VI. UITVOERBAARHEID BIJ VOORRAAD

Uit artikel 1039, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek volgt dat de beslissingen in kortgeding van rechtswege uitvoerbaar bij voorraad zijn.

VII. BESLISSING

De heer XXX, rechter, aangesteld om de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg zetelend te Brussel te vervangen, bijgestaan door XXX, griffier,

In eerste aanleg, op tegenspraak en in kort geding,

Rekening houdend met de bepalingen van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Verklaart de vordering van eiseres ontvankelijk en in de volgende mate gegrond,

Veroordeelt de Belgische Staat (verweerder) tot het registreren van een verzoek tot afgifte van een studentenvisum door of namens mevrouw XXX (eiseres), en dit gedaan vanop afstand via om het even welk (geschreven) telecommunicatiemiddel, binnen de twee werkdagen vanaf de indiening ervan,

Wijst het meer of anders gevorderde af,

Veroordeelt de Belgische Staat tot de kosten van het geding, aan de zijde van eiseres vastgesteld op 1.883,72 (rechtsplegingsvergoeding, basisbedrag) en 286,01 euro (rechtsbijstand/pro deo, dagvaardingskosten).

Vereffent de bijdrage begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand in toepassing van artikel 4, § 2, alinea 3 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand op 26,00 euro, en ten laste van de Belgische Staat,

Stelt vast dat de Belgische Staat vrijgesteld is van betaling van het rolrecht.

Deze beslissing is uitgesproken op de openbare terechtzitting van de 10e kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel, op 4 september 2026,
waar aanwezig waren en zitting namen:
De heer XXX: rechter,
Mevrouw XXX: griffier.

XXX XXX